

روایت یک سفر ویژه به کرپلا

علیرضا خوش بیان، تهیه‌کننده سفرنامه «نسیم حرم» از ویژگی‌های این سفر زمینی در ایام اربعین به کرپلا گفت . خوش بیان بااشاره به تولید و پخش روزانه این مستند از شبکه نسیم بیان کرد: سفرنامه‌ای با حضور علیرضا مسعودی وهادی عامل هاشمی تولید می‌کنیم که در آن به‌صورت زمینی از مرز شلمچه به عراق می‌رویم واین میان اتفاقات، رویدادها و مردمی که می‌بینیم به نوعی در این روایت تصویری به نمایش

درمی‌آیند. وی اضافه کرد: ما دو روز پیش از تهران حرکت کردیم، هفت نفر هستیم و با ماشین می‌رویم، قسمت‌هایی از راه را هم خود علیرضا مسعودی رانندگی کرده است. خوش بیان بااشاره به دیدار با چهره‌ها در این مستند عنوان کرد: ما مهمانی به کرپلا دعوت نکردیم و خود این مسیری که به کرپلا می‌رسیم برای ما اهمیت دارد. با این حال کاروانی از ورزشکاران و بازیگران به کرپلا می‌آیند و افرادی مثل یحیی

گل محمدی هم آنجا حضور دارند. وی درباره قسمت‌های مختلف این مجموعه هر شی بیان کرد: این سفرنامه هشت قسمت دارد که هر شب ساعت ۱۰ از شبکه نسیم پخش می‌شود. ما مسیرمان را از تهران شروع کردیم به سمت کرپلا. قسمت اول و دوم داخل ایران است و به سمت قم تا اهواز و شلمچه پیش می‌رویم.

خیز تولید کیفی باه۹ فیلمنامه جدید

دفتر فیلمنامه رسانه ملی طی دو سالی که از فعالیتش گذشته اولویت خود را بر سند تحول صدا و سیما گذاشته است

نزدیک به دو سال است که با راه‌افتادن دفتر فیلمنامه، فعالیت‌های رسانه ملی در این حوزه مدون و مشخص‌تر از قبل شده است. حالا این دفتر در قامت بازوی رسانه ملی، فیلمنامه‌های رسیده را بررسی و نهایی می‌کند. البته آن‌طور که سال گذشته هم رئیس این دفتر اعلام کرده بود، تلاش شده تا دفتر فیلمنامه به یک بنگاه واقعی نگارش متن تبدیل شود. نگاهی به کارنامه این دفتر نشان از آن دارد که مسیر حرکت بهبود کیفیت و کمیت فیلمنامه‌ها سرعت گرفته و می‌توان به بهتر شدن آن در آینده امید داشت. حسین اسدی‌زاده، مدیرکل دفتر فیلمنامه در گفت‌وگویی که با جام جم داشته، از جزئیات نظارت بر فیلمنامه‌های ارسالی به این دفتر و دغدغه‌های خود گفت. دفتر فیلمنامه دیگر آن قدر پرکار شده که برای این مصاحبه هم بین جلسات با فیلمنامه‌نویسان و عوامل تولید، فرصتی را باز می‌کند تا کارنامه دوساله این بخش را به شکل جزئی بیان کند.

سیدهد اشرفی گروه رسانه

۹۱ شاید اولین سوالی که با به میان آمدن نام دفتر فیلمنامه مطرح می‌شود، این باشد که در حدود ۲۳ ماهی که دفتر فیلمنامه فعالیت داشته، برای ساماندهی فیلمنامه‌ها و طرح‌هایی که پیش از این به معاونت مربوطه رسیده بود، چه کرده و آنها را به چه صورتی ساماندهی کرده است. در ابتدا قدری درباره این روند بفرمایید. اولین کاری که مادر دفتر فیلمنامه کردیم این بود که سامانه دریافت، بررسی و اعلام نظر راه‌اندازی کردیم. قبلاً تلویزیون بر اساس شیوه‌های سنتی و پراکنده، طرح‌ها را دریافت می‌کرد اما در نهایت تصمیم گرفت که از حالت سنتی، به حالت دیگری تغییر وضعیت دهد. در این تبدیل وضعیت، متن از تولید و تولید از پخش، جدا شد؛ یعنی تصمیم گرفته شد کل متن‌های نمایشی تلویزیون، در یک اداره مستقل طراحی و اجرا شود و تولید در دو مرکز سیما فیلم و سیمیرغ، و پخش از شبکه‌های مختلف صورت گیرد. وقتی این اتفاق افتاد، شرایط سنتی که متکی بر گروه‌های فیلم و سریال، گروه‌های نمایشی شبکه‌های مختلف و گروه‌های نمایشی سیما فیلم و مراکز تولیدی بود، همگی تجمع شدند. یعنی همه این واحدها به‌عنوان تولید در مرکز سیما فیلم و در مرکز سیمیرغ تجمع شدند و در بخش متن، دفتر فیلمنامه شکل گرفت.

بر اساس این تصمیم، ما در دفتر فیلمنامه سامانه‌ای را طراحی کردیم که هم به‌روز و هم در دسترس و قابل‌رصد، ارزیابی و گزارش باشد. بر همین اساس، یک شماره در پیام‌رسان به‌لغام کردیم تا هر فردی، هر طرح نمایشی داشت، از طریق این شماره ارسال کند. پس از حدود ۲۳ ماه از تشکیل دفتر فیلمنامه، چیزی نزدیک به ۲۷۱ طرح به این شماره ارسال شد که همه را بررسی و به آن پاسخ دادیم. ما موظفیم به هر کسی که طرح خود را در سامانه به ثبت می‌کند، پاسخ دهیم و تمامی پاسخ‌ها هم مکتوب است. در عین حال، این طرح‌ها بر اساس این نامه و اولویت‌های رسانه ملی دریافت و بررسی می‌شود.

۹۲ در واقع طرح‌هایی که پیش از اعلام این شماره مطرح شده بود یا فیلمنامه‌های در آستانه نهایی شدن هم به دفتر فیلمنامه واگذار شد؟

بله، همه را بررسی کردیم و مواردی را که دارای شرایط نگارش بودند، نهایی کردیم. مواردی هم که دارای شرایط نبودند، به‌صورت خاص اعلام کردیم که به چه دلیل دارای شرایط نبودند. از زمانی که ما قبول مسئولیت کردیم، حدود ۸۰۰ طرح که تکلیف‌شان در رسانه ملی مشخص نبود، تعیین تکلیف شدند.

۹۳ از رقمی که اعلام کردید، چه تعدادی به خروجی رسید؟

از تعداد ۲۷۱ طرح، ۲۷۲ طرح به مصوبه تبدیل شدند و در مراحل مختلف نهایی شدن قرارداد هستند.

یعنی با جلسات بررسی‌شان را می‌گذاریم، یا به قرارداد تبدیل شده یا نگارش و تمام شده‌اند. در آمار ۸۰۰ طرح تعیین تکلیف شده، تعدادی از کارها، فیلمنامه‌شان آماده بود که در بخش مدیریت تأمین، اینها را با عنوان فیلم‌های تأمین‌ی آماده کردیم. بازنویسی اندکی داشتند و به مراکز تولیدی ارائه دادیم. اکنون ۹۰ پروژه را به‌صورت جاری در دستور کار داریم، یعنی به محض تمام شدن، فیلمنامه‌های جدید می‌آید. به نوعی باید گفت حدود ۹۰ فیلمنامه در جریان و در حال نگاشته شدن است.

سامانه بررسی‌هایمان، آنلاین است؛ یعنی همین الان هم بخواهید طرح‌تان را ثبت کنید، با شماره به ثبت می‌کنید و کار به جریان می‌افتد. البته نیاز رسانه ملی، حدود دو برابر این رقم است، یعنی حداقل باید به ۲۰۰ پروژه جاری برسیم. در حال حاضر، متن همه قالب‌های نمایشی از طریق دفتر فیلمنامه تأمین می‌شود اما در شرایط فعلی، بضاعت ما این قدر است. دفتر، تازه تأسیس است و تا راهکارها را پیدا کنیم، زمان می‌برد. با این حال، چشم‌انداز ما این است که تلویزیون ۲۰۰ پروژه جاری داشته تا بتواند کار کند.

۹۴ البته احتمالاً همین ۹۰ مورد هم یک رشد افزایشی نسبت به سال اول داشته...

قطعاً همین‌طور است، چون ما از صفر شروع کردیم. ساختار، امکانات و شرایط اجرایی فراهم نبود و همه اینها قدم‌به‌قدم جلو رفت و مطمئن هستیم در فرصت معقول، به همان عدد می‌رسد، چون اکنون ساختار، ورودی‌ها، خروجی‌ها و کیفیت‌ها جا افتاده است. می‌توان گفت ریل نگارش فیلمنامه در رسانه ملی تثبیت و مشخص شده و همه قواعد، ضوابط و چگونگی‌ها معلوم است و اکنون برای کیفیت می‌کوشیم؛ یعنی حالا که وضعیت، متولی و روال متن‌ها مشخص شده، سعی می‌کنیم کیفیت را افزایش دهیم.

۹۵ این را هم بفرمایید که از ابتدای کار دفتر فیلمنامه تا الان، پروژه‌ای به خروجی دورین روشن رسیده؟

بله و باید این را بگوییم که در حال حاضر، هیچ پروژه‌ای در تلویزیون، بدون فیلمنامه نیست و در عین حال، هیچ پروژه‌ای نیست که فیلمنامه‌اش را دفتر فیلمنامه تأمین نکرده باشد. حدود ۱۵ پروژه در حال انجام است که از مرحله پیش‌تولید تا تولید بوده و کار در حال انجام است. در مجموع، از این به بعد تمام است؛ یعنی همه آیین‌های نمایشی در خانه تولیدات جوان و مدیریت نمایشی مرکز سیمیرغ هم از دفتر فیلمنامه تأمین می‌شوند و مشغول تولیدند.

۹۶ آیا به صورت طرحی خاصی بوده که از ابتدای کار وارد دفتر فیلمنامه شده و به خروجی رسیده باشد؟

بله، پروژه‌های متعددی بوده است. به‌صورت مصداقی برخی عناوینی که در ذهن دارم، می‌توانم به سریال‌های عقیق، سرباز کوچک امام، حکایت‌های کمال، نامه‌هایی به سیمین، دو نیمه ماه، ماه عسل و قول مردونه اشاره کنم. در مجموع، از این به بعد تمام آثار نمایشی تلویزیون، از سبتر دفتر فیلمنامه می‌گذرد. ورودی طرح‌هایمان برای بررسی در سامانه، بین چهار تا شش طرح در روز است؛ چون از همه کشورهای فارسی‌زبان از طریق کانال بله طرح دریافت می‌شود که حجم بالایی است و برای این‌که بتوانیم به هدف‌گذاری تلویزیون نزدیک شویم، برای اولین بار اولویت‌های تلویزیون را در حوزه نمایشی اعلام کرده‌ایم. اولین اولویت، سند تحول بود که اولویت‌های آن را اعلام کردیم و به همه کسانی که می‌خواستند کار نمایشی تولید کنند، گفتیم که اگر در این ۱۲ محور نباشد، نمی‌توانیم بپذیریم.

۹۷ جزئیات این اولویت‌ها چه بوده؟

خیلی زیاد است. در سطح ملی، ۱۱۹ اولویت را به‌عنوان اولویت‌های ملی اعلام کردیم و برای هر استان، اولویت‌ها را با جزئیات خود آن استان اعلام کردیم؛ یعنی مثلاً استان آذربایجان شرقی با شخصیت‌ها، موقعیت‌ها و روایت‌هایی که در آنجا مورد نظر است و رسانه ملی به دنبال‌شان است، جلوی می‌رود. کانال چشمه در پیام‌رسان بله، همه این اولویت‌ها را به‌روز و نسبت به هر استان منتشر می‌کند. یعنی ممکن است یک استان ۳۰ اولویت، یک استان ۱۸ اولویت و یک استان ۴۰ اولویت داشته باشد. مجموع اولویت‌های ما برای سال ۱۴۰۳ مشخص است و این اتفاق مبارکی بوده و بسیاری از این اولویت‌ها نیز کار شده است. یعنی قبلاً که این موارد بیان نمی‌شد، آثار زیادی به دست‌مان می‌رسید ولی اولویت‌ها محقق نمی‌شد. اما الان هفته‌ای نیست که یکی از اولویت‌ها را ببینیم و موردی دریافت نشود.

۹۸ دقیقاً نکته‌ای که در این مورد مطرح می‌شود، بحث کیفیت است که برخی منتقدان صحبت‌هایی درباره آن مطرح می‌کنند. پرسش اینجاست که برای کیفی تر شدن آثار، آیا پایش‌هایی انجام می‌دهید که کار به کیفیت مطلوب برسد و به‌طور کلی، کیفی‌سازی چقدر برای‌تان اهمیت دارد؟

در پاسخ به کیفی شدن آثار، دو نوع نگاه می‌توان داشت؛ کیفیت فیلمنامه نسبت به آرمان‌ها و نسبت به واقعیت. اگر بخواهیم فیلمنامه‌ها را بر اساس آرمان‌ها بسنجیم، باید بحث‌های دانشگاهی و آکادمیک انجام دهیم و البته، همیشه با این آرمان‌ها فاصله داریم. هر چند باید تأکید کنم که مراقبت می‌کنیم که همیشه رو به آرمان‌ها باشیم و به سمت آنها حرکت کنیم. من معتقدم که باید خیلی زحمت بکشیم تا به

آرمان‌ها برسیم؛ ولی مطمئنم به سمت آرمان‌ها حرکت می‌کنیم. اما در مقایسه با واقعیت‌ها، باید این را بگوییم که فیلمنامه پیش از این، جایگاه واقعی نداشت. ما با این گزاره کار را شروع کردیم که اولاً فیلمنامه‌نویسی به‌عنوان شغل مستقل تولیدی لحاظ شود و ثانیاً ۵ درصد از هزینه تولید را به فیلمنامه بدهیم. وقتی قبول مسئولیت کردیم، بر اساس گزارش‌های موجود تقریباً از مجموع ۱۵ سریال تلویزیونی که در حال تولید بودند هیچ‌کدام فیلمنامه کامل نداشتند؛ یعنی همراه با تولید فیلمنامه نوشته می‌شد و فیلمنامه واحد مستقل به این معنا نبود، در بهترین حالت فیلمنامه بخشی از تولید بود. در عین حال، فیلمنامه و فیلمنامه‌نویسی نسبت به واقعیت‌ها هویت مستقلی نداشتند. به‌نظم و بر اساس تحلیل واقعیات الان نسبت به واقعیت موجود در عرصه فیلمنامه‌نویسی، جلو هستیم. سامانه فیلمنامه را تثبیت کردیم و با خود فیلمنامه‌نویس‌ها قرارداد می‌بندیم؛ یعنی لازم نیست تهیه‌کننده‌ها یا عوامل تولید، قرارداد ببندند. همچنین، این نکته وجود دارد که فیلمنامه را از ابتدا تا انتها توسط دو فیلمنامه‌نویس رصد می‌کنیم و جلو می‌بریم. در حقیقت این‌طور

نقل

سفر به پشت صحنه مجموعه‌ها با «کافه‌این»

شبکه تماشا در کنار پخش سریال‌ها برنامه متنوعی هم دارد. یکی از این برنامه‌ها «کافه‌این» است که با موضوع نقد و بررسی مجموعه‌های نمایشی جهان، یکشنبه‌ها از شبکه تماشا پخش می‌شود. بررسی‌رویکردهای مردم‌شناسانه و جامعه‌شناسانه حاکم بر این مجموعه‌ها، هدف این برنامه است و در هر قسمت یک مجموعه تلویزیونی خارجی بررسی و تحلیل می‌شود.

محمد هادی نعمت‌اللهی، کارگردان و تهیه‌کننده کافه‌این درباره این برنامه گفت: جدای از مجموعه‌های تلویزیونی رسانه ملی، با انبوهی از مجموعه‌هایی طرف هستیم که به هر دلیلی امکان پخش از رسانه ملی ندارند. کافه‌این درباره این مجموعه‌ها گفت‌وگو و سعی می‌کند با یک موضوع آگاهانه و عادلانه درباره مجموعه‌هایی صحبت کند که مخاطب از آن یک تصویر ذهنی دارد.

وی افزود: هدف این برنامه فقط بدقتن درباره مجموعه‌ها نیست. می‌گوییم اگر مخاطبی این مجموعه را انتخاب کرده ما هم به انتخابش احترام بگذاریم و شروع کنیم قدم به قدم اطلاعاتی که شاید او نتوانسته کسب کند را جمع‌آوری کرده و ارائه دهیم.

پنجره

خاطره‌بازی فوتبالی با آقا جواد

فصل مرور درسی‌های جذاب در برنامه «خاطره‌بازی» شبکه ورزش با اجرای جواد خیابانی هر روز ساعت ۱۸ پخش خواهد شد. روایتی متفاوت و البته جذاب از تلخ و شیرین تقابل‌های سرخابی‌های پایتخت در خاطره‌بازی از شبکه ورزش سیما به روی آنتن خواهد رفت.

تولید

«روایت نهضت» جلوی دوربین رفت

مستند «روایت نهضت» در شهرهای مختلف ایران جلوی دوربین رفته است و تصویربرداری آن همچنان ادامه دارد. زهره نجف‌زاده، تهیه‌کننده روایت نهضت درباره این مستند عنوان کرده است: موضوع مستند روایت یک نهضت، درباره طلایی است که در گوشه و کنار ایران در حد بضاعت خود برای ساختن ایران تلاش می‌کنند تا بتوانند منشأ اثرات بزرگ باشند. طلایی که برای رسالت اول خود، یعنی تبلیغ اسلام آستین بالا زدند. وی با اشاره به موضوع و محورهای این مستند، اضافه کرد: این مجموعه مستند ۱۴ قسمتی برتره مینیمال از طلاییه‌ای است که زندگی خود را وقف مردم کرده‌اند و مشکلات بزرگ مناطقی از کشور را که در آن مکان‌ها بوده‌اند مثل طلاق، اعتیاد، سرقت، عدم اشتغال، بحران جمعیت و... را به نوعی حل کرده‌اند. به‌گفته نجف‌زاده، انتخاب سوزه‌های این مستند براساس گزارش‌های سالانه سازمان تبلیغات اسلامی و بنیاد هدایت از فعالیت‌های امامان محله در سراسر کشور انجام شده است و چهار کارگردان که به‌طور جداگانه هرکدام کارگردانی چند قسمت را به عهده داشته‌اند در ساخت مستند موثر بوده‌اند.